

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

2 אוקטובר, 2019

צוותי חינוך יקרים.

לצערנו אנו עדים להחמרה באירועי האלימות בחברה הערבית שאף הסתיימו במוות של אזרחים. אנו שותפים לכאב ולעצב העמוק.

אירועים כגון אלו גורמים לטלטלה, מערערים את תחושת המוגנות ומעלים רגשות של עצב, פחד, כעס וחוסר אונים. לכולנו חשוב לשמור על תחושת הביטחון הבסיסי ובו זמנית לחזק את חוסנם הנפשי של התלמידים.

היום נקדיש זמן לשיח בכיתות תופעת האלימות. נאפשר לתלמידים לשתף, לעבד את הנושא תוך עידוד פנייה לעזרה בעת הצורך.

עניי הילדים והמתבגרים נשואות אל המבוגרים זהו זמן חשוב להעברת מסרים מרגיעים ומאוזנים, המתייחסים למידע בצורה עניינית ככול הניתן. חשוב במיוחד לחזק מסרים של גינוי אלימות באשר היא, לתת אפשרות להתארגנות נפשית מחודשת הנשענת על מקורות הכוח שלנו ולהעביר מסר של תקווה. חשוב לשים לב לילדים שנחשפו למידע, או לילדים שמצויים במעגלי פגיעות מקורבים, ולשוחח עימם באופן אישי.

כמבוגרים משמעותיים אנו פועלים ככל הניתן למניעת חשיפה של אירועים קשים ומורכבים בפניהם של הילדים. לצערנו, במציאות הנוכחית נחשפו ילדים ובני נוער לאירועים הקשים ולכן יש חשיבות לתיווך של האירועים ולעיסוק בסוגיות של פתרון סכסוכים ובעיות בדרכים של הקשבה, שיח והימנעות מאלימות.

מומלץ להתייחס לעקרונות השיח המוצעים ואף ניתן להעבירם להורים:

- **מידע והבניית המציאות:** מומלץ לדבר על האירוע במילים פשוטות וברורות ללא פרטים מיותרים. יש להימנע מתיאורים ולגנות כל התנהגות אלימה.
- **מתן אפשרות לשיתוף:** חשוב לאפשר לילדים לשתף במחשבות וחוויות. גם המבוגרים יכולים לשתף במחשבותיהם וחששותיהם, אם הם חשים שהם מסוגלים לעשות זאת תוך תחושת שליטה.
- **שמירה על שגרה:** חשוב לעודד את הילדים ללכת לביה"ס. השגרה מחזקת ונותנת מסר של המשך רציפות של החיים.
- **מתן תפקידים:** מומלץ לתת תפקידים המתאימים ליכולותיהם של התלמידים, אותם יוכלו למלא. פעילות ומילוי תפקיד אחראי מחזקים וממתנים עיסוק יתר בפחדים.
- **תשומת לב לילדים חרדים במיוחד:** ילדים וגם מבוגרים מגיבים בצורה שונה, בעוצמה ובקצב אחר. חשוב שהמבוגרים יאמינו באינטואיציות שלהם, ישדרו אמון ביכולת התמודדות של התלמידים, אך גם יהיו ערניים לילדים הזקוקים להתייחסות מיוחדת.
- **יידוע הדדי:** חשוב לשמור על קשר וידוע בין בקשר בין ההורים והצוות החינוכי ולשתף בכל מידע אודות הילד שעשוי להיות רלבנטי.

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

- לא להישאר לבד: אם אתם בתקופה של עומס רגשי או שיש לכם שאלות/דילמות מורכבות, אל תישארו לבד. פנו לקבלת סיוע מיועצת או פסיכולוגית ביה"ס/הגן או מגורמים מקצועיים מוסמכים אחרים.

“*حين يشتد الوجد، ويتصاعد الألم، ليس هناك علاج فوري وفعال مثل وصفة الصبر والصلاة لتهدأ النفس وتعود إلى طبيعتها” - جلال الخوالدة.*

“כאשר הכאב מוצף ומתחזק אין ריפוי מידי כמו מרשם הסבלנות והתפילה להרגעת הנפש והחזרתה לטבעיותה”.

להלן קישורים לתכניות כישורי חיים בשפה הערבית העוסקות בנושאים - מניעת אלימות, מניעת פגיעה, פנייה לעזרה והתמודדות עם קונפליקטים:

- [כולנו גיבורי אל – פיתוח אחריות אישית וחברתית והתמודדות עם בריונות](#)
- [אל תלעגו לי – יוצרים סביבה בטוחה ומכבדת: תכנית מערכתית למניעת הצקה לאלימות לבתי הספר היסודיים](#)
- [פנייה לעזרה – הכ"ח לעזור והכ"ח להיעזר: סדנאות לצוותים ומערכים לשיעורי כישורי חיים בנושא – בקשת עזרה, הצעת עזרה, קבלת עזרה ומתן עזרה](#)

בתקווה לימים של שקט, אחווה ובטיחות

עינב לוק והנהלת שפ"י